خبر

حرکت واشنگتن در استراتژی تحدید پکن

بولتون به مسکو می‌رود

● جان بولتون، مشاور امنیت ملی دونالد ترامپ، رئیس‌جمهوری آمریکا، در حالی به مسکو و قفقاز جنوبی سفر می‌کند که به نظر می‌رسد کاخ سفید بر اساس استراتژی جدید خود دنبال کاهش تنش با کرملین برای تمرکز در مقابله با پکن و همچنین نجات خود از بحران سوریه است.

به گزارش ایرنا، بولتون در یادداشت توییتری خود از برنامه سفرش به روسیه، جمهوری آذربایجان، ارمنستان و گرجستان خبر داد که قرار است از شنبه هفته آینده آغاز شود. بولتون هدف از این دیدار را طیفی از موضوعات مورد علاقه در زمینه‌های امنیتی برشمرد که در دیدار با همتایان و مقامات عالی این کشورها مطرح خواهد شد. خبرگزاری ریانوویستی روسیه نیز اعلام کرد نیکلای پاتروشف، دبیر شورای امنیت ملی روسیه، با همتای آمریکایی خود دیدار خواهد کرد.

مشاور امنیت ملی ترامپ در شرایطی به مسکو سفر می‌کند که دو کشور در موضوع اوکراین، سوریه و دخالت در انتخابات آمریکا، بیشترین تنش را در روابط خود شاهد هستند. بولتون در مصاحبه‌ای هدف از سفر به روسیه را این‌گونه توضیح داد: «ادامه گفت‌وگوهایی که رئیس‌جمهور ترامپ با ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهوری روسیه، در تابستان امسال در هلسینکی آغاز کرده و لازم است این روابط دوجانبه و مشکلات و اختلاف‌نظرات موجود در روابط دو کشور بررسی شوند».

بولتون پیش از این نیز به روسیه سفر و با مقامات این کشور دیدار و تبادل‌نظر کرده بود. دو هفته پس از آن، رؤسای جمهور دو کشور در هلسینکی فنلاند دیدار کردند که در واقع نشان‌دهنده نقش بولتون در هماهنگی این دیدار بود. آنچه این سفر را بااهمیت‌تر کرده، استراتژی جدید آمریکا در قبال چین است. کسانی که با تفکر بولتون آشنایی دارند، می‌دانند او در ضدیت با روسیه هیچ تردیدی ندارد، اما همراهی او با سیاست نرمش ترامپ در قبال پوتین، تنها برای آن است که کاخ سفید در این دوره تمام تلاش خود را بر مقابله با چین متمرکز کرده است. آنها دیگر روسیه را خطر درجه‌یک خود نمی‌دانند و با توجه به سخنرانی اخیر مایک پنس، معاون اول ترامپ، در مؤسسه هادسن، چین را تهدیدی برای اقتصاد، امنیت و حاکمیت ملی خود می‌دانند و حتی این کشور را به دخالت در انتخابات، به‌خصوص ایالت‌هایی که ترامپ در آنجا نفوذ داشته است، متهم می‌کنند. به گفته پنس، چین دنبال آن است که ترامپ دیگر رئیس‌جمهوری آمریکا نباشد و در این بین با استفاده از کارت‌های بازی تجاری و اقتصادی می‌کوشد سرمایه‌داران آمریکایی را علیه دونالد ترامپ بشوراند. در سایه این استراتژی، بولتون رضایت داده است تا جایی که می‌تواند، تنش بین کاخ سفید و کرملین را کاهش دهد و حتی در صورت موفقیت، رقیب روسی خود را در جنگ تجاری و سیاسی با چین همراه خود کند. در این صورت، راه آنها برای پیمودن سیاست‌های خود در قبال کره‌شمالی و جمهوری اسلامی ایران آسان‌تر خواهد شد.

حزب حاکم آلمان پس از ۶۸ سال در بایرن شکست خورد

روزهای تلخ برای مرکل

● حزب اتحادیه سوسیال‌مسیحی آلمان بدترین نتیجه انتخاباتی از ۶۸ سال پیش تاکنون را در انتخابات روز گذشته ایالت بایرن کسب کرد. به گزارش خبرگزاری مهر، نتایج انتخابات محلی روز گذشته در ایالت بایرن آلمان حاکی از شکست حزب متحد «آنگلا مرکل»، صدراعظم این کشور است. بر اساس اعلام نتایج، حزب سوسیال‌مسیحی آلمان که بخشی از دولت ائتلافی را در اختیار دارد، تنها ۳۷.۳ درصد آرا را به خود اختصاص داد. کسب این میزان از آرا برای حزب سوسیال‌مسیحی‌ها از سال ۱۹۵۰ میلادی بی‌سابقه بوده و به نوعی حاکی از آن است که آنها اکثریت مطلق را از دست داده‌اند. این در حالی است که حزب سبز آلمان با کسب ۱۷.۸ درصد آرا، در جایگاه دوم و حزب سوسیال‌دموکرات با ۹.۵ درصد از آرا در رده بعدی قرار گرفت. از سوی دیگر، راست‌های افراطی «آلترناتیو برای آلمان» نیز با کسب ۱۰.۷ درصد از مجموع آرا توانستند برای نخستین‌بار وارد پارلمان محلی شوند. به نوشته رسانه‌های آلمان، نتایج این انتخابات به‌خوبی نشان می‌دهد که اتحادیه سوسیال‌مسیحی بایرن که تاکنون به‌تنهایی قدرت را در اختیار داشت، در آینده راهکاری جز تشکیل ائتلاف ندارد. کارشناسان و تحلیلگران سیاسی آلمان بر این باورند که «جنگ قدرت» میان سیاست‌مداران برای کسب کرسی نخست‌وزیری ایالت بایرن، از عمده‌ترین دلایل شکست فعلی سوسیال‌مسیحی‌هاست. از آنجایی که حزب سوسیال‌مسیحی در تشکیل دولت مرکزی آلمان نقشی محوری دارد، می‌توان به راحتی پیش‌بینی کرد که نتایج انتخابات ایالتی بایرن تأثیر مستقیمی بر دولت فدرال این کشور داشته باشد. سوسیال‌مسیحی‌های آلمان همچنین جناح مشترکی را در پارلمان این کشور با حزب دموکرات‌مسیحی آنگلا مرکل تشکیل داده‌اند.

متیس، روسیه، چین و کاخ سفید در گفت‌وگوی ترامپ با «سی‌بی‌اس»

ماجراجویی ترامپ در پنتاگون

پوتین احتمالا در ترور مخالفان و منتقدان خود نقش داشته، اما این اقدامات در آمریکا نبوده است

تازه‌ترین اظهارات رئیس‌جمهور ایالات متحده درباره جیمز متیس، وزیر دفاع این کشور، گزارش‌های پیشین مبنی بر وجود اختلاف نظر میان ترامپ و متیس و تمایل رئیس‌جمهور آمریکا برای برکناری وزیر دفاعش را تأیید می‌کند. دونالد ترامپ در گفت‌وگو با شبکه سی‌بی‌اس با تأیید این موضوع که در حال بررسی کنارگذاشتن جیمز متیس از وزارت دفاع است، او را چهره‌ای با مواضع نزدیک به حزب دموکرات دانست. این اظهارات که می‌تواند مقدمه‌چینی ترامپ برای یک برکناری دیگر در کابینه‌اش باشد، با واکنش منفی مقام‌های ارشد دو حزب دموکرات و جمهوری‌خواه در کنگره روبه‌رو شده و آنها هشدار داده‌اند در صورت برکناری متیس که مستقل‌ترین و مهم‌ترین وزیر کابینه به‌شمار می‌آید، کاخ سفید هزینه سنگینی خواهد پرداخت.

دونالد ترامپ در گفت‌وگو با برنامه «۶۰ دقیقه» شبکه تلویزیونی سی‌بی‌اس، در پاسخ به پرسشی درباره تمایل به برکناری ژنرال متیس گفت: «شاید این اتفاق بیفتد. اگر بخواهید حقیقت را بدانید، از نظر من او به نوعی یک دموکرات محسوب می‌شود. شاید سمتش را ترک کند. منظورم این است که زمانی فرا می‌رسد که آدم‌ها پست و مقام خود را ترک می‌کنند. در حال انجام تغییرات هستم و افرادی را مدنظر دارم که پدیده هستند. آنها وارد کابینه خواهند شد و خودتان می‌بینید که پدیده می‌شوند». حدود یک ماه قبل، جیمز متیس گزارش‌ها درباره کناره‌گیری از دولت ترامپ را رد کرده و گفته بود این اخبار را جدی نمی‌گیرد. ژنرال جیمز متیس ۶۸ساله از بیستم ژانویه ۲۰۱۷ این سمت را بر عهده دارد. او در سنا با ۹۸ رأی مثبت و فقط یک رأی منفی برای سمت وزارت دفاع آمریکا تأیید شد.

تأیید خبرها از اختلاف نظر با متیس، تنها نکته درخور توجه از گفت‌وگوی یک‌ساعته ترامپ با سی‌بی‌اس نبود. رئیس‌جمهور آمریکا در این گفت‌وگو، به روسیه و چین انتقاد کرد و از بی‌اعتمادی خود به کارکنان کاخ سفید سخن گفت. دونالد ترامپ که همواره از ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه و سبک رهبری او تمجید کرده و خواستار بهبود مناسبات آمریکا و روسیه بود، در پاسخ به پرسشی درباره سرکوب منتقدان حکومت پوتین در داخل و خارج از روسیه گفت: «رئیس‌جمهور روسیه احتمالا در ترورها و مسموم‌کردن مخالفان و منتقدان خود نقش داشته است، اما این اقدامات در آمریکا نبوده است. البته روس‌ها نباید این کارها را انجام می‌دادند».

چین خطرناک‌تر از روسیه

ترامپ در این گفت‌وگو باز هم ادعای خود را مبنی بر مداخله‌نداشتن روسیه در انتخابات ریاست‌جمهوری سال ۲۰۱۶، تکرار کرد و گفت: «من نشستی جدی با رئیس‌جمهور پوتین داشتم و همچنان بر این عقیده هستم که روسیه مداخله تأثیرگذاری نکرده است. البته آنها مداخله کرده‌اند، اما فکر می‌کنم چین نیز مداخله کرده است. به‌صراحت باید اعتراف کنم چین نسبت به روسیه دردسر بزرگ‌تری برای آمریکا محسوب می‌شود». موضوع تجارت با چین و اعمال دو مرحله تعرفه بر واردات از این کشور، از موضوعاتی است که در ماه‌های اخیر تنش‌هایی را میان واشنگتن و پکن ایجاد کرده است. ایالات متحده تاکنون تعرفه‌هایی به ارزش ۲۵۰ میلیارد دلار بر واردات از چین اعمال کرده است، اما ترامپ ماه گذشته تهدید کرد اگر پکن بخواهد علیه کشاورزان آمریکایی و دیگر صنایع دست به اقدامات تلافی‌جویانه بزند، تعرفه‌های سنگین‌تر و گسترده‌تری بر چین اعمال خواهد کرد. ترامپ در پاسخ به این سؤال که آیا در چنین شرایطی حاضر به مذاکره با چین است، گفت: «آنها می‌خواهند مذاکره کنند. ارتباط خوبی با رئیس‌جمهور شی جینپینگ دارم و فکر نمی‌کنم لزومی داشته باشد تا این روند ادامه یابد. به رئیس‌جمهور شی گفتم نمی‌توانم اجازه دهم با این مدل تجارت، سالانه ۵۰۰ میلیارد دلار از آمریکا خارج شود. با اینکه در چهار ماه اخیر چین کاهش رشد اقتصادی و رکود را تجربه کرده است، نمی‌خواهیم چین را به رکود اقتصادی بکشانیم. می‌خواهیم آنها برای توافقی عادلانه با ما مذاکره کنند. ما می‌خواهیم آنها نیز مانند ما بازارهای خود را باز کنند».

جوخشن کاخ سفید و واشنگتن

ملانیا ترامپ، همسر رئیس‌جمهور آمریکا، به‌تازگی گفته بود به کارکنان کاخ سفید اعتماد ندارد. دونالد ترامپ در این گفت‌وگو اظهارات همسرش را تأیید کرد و گفت: «من نیز احساس مشترکی با همسرم دارم. به هیچ فردی در کاخ سفید جز خانواده‌ام اعتماد ندارم. با اینکه معمولا محافظت‌شده هستم، اما این به آن معنا نیست که به همه در کاخ سفید اعتماد داشته باشم. کاخ سفید و همچنین واشنگتن جوی بسیار ظالم و خشن دارد».

تحقیقات رابرت مولر، بازرس ارشد پرونده تحقیق درباره مداخله روسیه در انتخابات آمریکا و احتمال تبانی ترامپ و اطرافیانش با روسیه، نیز سؤال مشترک تمام گفت‌وگوهای ترامپ با رسانه‌ها در حدود دو سال اخیر است. رئیس‌جمهور آمریکا این‌بار هم اتهامات و گمانه‌زنی‌ها را رد کرد و گفت: «اتهامات رسانه‌ها را رد می‌کنم، اما تعهد نمی‌دهم. به نظرم این یک تحقیقات کاملا ناعادلانه است؛ چراکه به‌هیچ‌وجه هیچ تبانی‌ای صورت نگرفته است. بااین‌حال من نمی‌خواهم متعهد شوم؛ چرا باید به شما تعهد بدهم؟ اگر بخواهم تعهد دهم، این کار را انجام می‌دهم، اما نه اجباری برای تعهد به شما دارم و نه قصدی برای مداخله در روند تحقیقات پرونده».

ترامپ در موضع‌گیری تازه‌ای در قبال تغییرات جوی که پیش از این آن را دروغی از سوی رقبا ازجمله چین دانسته بود، گفت: «به نظرم اتفاقی در حال رخ‌دادن است و تغییراتی ایجاد می‌شود، اما باز هم همه چیز به مسیر اولیه خود باز خواهد گشت. این یک دروغ نیست، اما نمی‌دانم آیا این تغییر ساخته دست بشر است یا خیر. تنها چیزی که می‌توانم بگویم این است که نمی‌خواهم برای این موضوع میلیاردها دلار هزینه کنم و میلیون‌ها شغل را در آمریکا از دست بدهیم».

چرا نیکی هیلی از سازمان ملل می‌رود

اردشیر زارعی‌قنواتی: استعفای «نیکی هیلی» سفیر آمریکا در سازمان ملل متحد در نهم اکتبر هرچند که از قبل قابل پیش‌بینی نبود اما برعکس تصوری که ارائه می‌شود، تعجب‌آور نبود. خانم هیلی در نشستی مطبوعاتی در کنار «دونالد ترامپ» رئیس‌جمهوری آمریکا به صورت رسمی استعفای خود را به اطلاع خبرنگاران رساند و ترامپ نیز ضمن استقبال از این کناره‌گیری در تعارفات دیپلماتیک از نقش او در مدت تصدی این پست قدردانی کرد. بسیاری از مطبوعات و کارشناسان سیاسی در آمریکا این کناره‌گیری را به امکان تلاش برای آمادگی خانم هیلی برای انتخابات ریاست‌جمهوری سال ۲۰۲۰ یا حداقل جایگزینی او با «مایک پنس» معاون رئیس‌جمهوری در این انتخابات ربط داده‌اند. درحالی‌که اگر انگیزه این استعفا برای ورود به رقابت‌های ریاست‌جمهوری دور بعد می‌بود، بهترین انتخاب در ادامه کار در این پست بود که در دو سال اخیر او را از گمنامی به سطح یک مقام ارشد در سطح ملی و بین‌المللی تبدیل کرده بود. بدون تردید ادامه کار نیکی هیلی در این پست که در دوره ریاست‌جمهوری ترامپ به دلیل تغییرات اساسی در نقش آمریکا در عرصه بین‌المللی رقم خورده، جایگاه سفیر این کشور در سازمان ملل را بعضا در افکار عمومی حتی از وزیر خارجه نیز بااهمیت‌تر و مشهودتر کرده است. نکته مهم دیگری که در این استعفا جلب نظر می‌کند، هم‌زمانی این موضوع با پایان نشست شورای امنیت در چند روز قبل بود که در اقدامی خارج از عرف دیپلماتیک به ریاست دونالد ترامپ (جهت مخالفت با تصمیم‌های شورای امنیت در گذشته از جمله پرونده برجام) انجام شد و تقریبا مخالفت آشکار یا تلویحی همه اعضای دائم و موقت این شورا با بیانات رئیس‌جمهوری را به دنبال داشت که به‌زعم تمام کارشناسان یک شکست دیپلماتیک برای اعتبار ایالات متحده بود.

در مدت تصدی پست سفیر آمریکا در سازمان ملل متحد توسط نیکی هیلی، صندلی هیئت نمایندگی این کشور تبدیل به جایگاهی کاملا سیاسی و به شدت علیه ماهیت نمایندگی دیپلماتیک در بزرگ‌ترین نهاد بین‌المللی شد که البته این رویه در چارچوب سیاست راهبردی جدید واشنگتن بود. در این میان چند مسئله جلب توجه می‌کند که هرچند همواره خشم اکثریت اعضای سازمان ملل متحد را موجب می‌شد اما ارزیابی آن در واشنگتن هم مسئله‌ساز شده بود. برخوردهای تهاجمی خانم هیلی با مجموعه سازمان ملل و مکانیسم حقوقی آن که در بسیاری مواقع او را در معرض کارزار و دعواهای شخصی با دیگر هیئت‌های دیپلماتیک حتی متحدان سنتی آمریکا در طیف اروپایی قرار می‌داد، واشنگتن را در انزوای دیپلماتیک و در تصویر یک عضو اخلالگر انگشت‌نما کرده بود. آنچه در این استعفا فراتر از ارزیابی‌های ژورنالیستی اهمیت دارد به یک امر ساده (شکست) ختم می‌شود که ظاهرا برای این استعفای پراهمیت چندان جذابیتی ندارد. در واقع نیکی هیلی در چارچوب سیاست‌های کلی دولت واشنگتن با یک کپی‌برداری ناشیانه از ترامپیسم سعی داشت چهره یک زن آهنین را در این مسند از خود نشان دهد. درحالی‌که جایگاه سازمان ملل متحد به دلیل موقعیت حقوقی و نقش دیپلماسی بین‌المللی آن با محیط سیاست داخلی بسیار متفاوت است و موفق‌ترین نماینده در این جایگاه کسی خواهد بود که بتواند در تعامل با جامعه جهانی به بهترین نحو ممکن سیاست راهبردی کشورش را پیش برده و ائتلافی قدرتمند از متحدان را پشت سر خویش سازمان دهد. نیکی هیلی با سیاست تهاجمی و برخوردهای به شدت شخصی و سیاسی خود فاقد این ویژگی بود و در دوران تصدی این مأموریت جایگاه آمریکا را در بین این مجموعه تضعیف کرد و حتی در موقعیت قدرت آنچه به دیگران تحمیل می‌کرد، بازخورد منفی داشت و شکننده بود. در زمینه مخالفت با برجام، انتقال پایتخت آمریکا به بیت‌المقدس (اورشلیم)، برخوردهای تند با چین و روسیه، توصیه به خروج آمریکا از نهادهای حقوق‌بشری و حقوقی زیرمجموعه سازمان ملل متحد، دفاع یک‌جانبه از جنایات عربستان و اسرائیل که بعضا از سوی نهادهای این سازمان اثبات شده بود و بسیاری امور دیگر واشنگتن را در گوشه رینگ قرار می‌داد. درحالی‌که حتی در چارچوب سیاست‌های دولت ترامپ نیز به روش دیپلماتیک به تعبیر همان ضرب‌المثل معروف می‌توانست «با پنبه سر ببرد» اما ترجیح می‌داد با «شمشیر گردن بزند». این رویه حتی فراتر از ناسیونالیسم و ضدیت ترامپ با نظم جهانی بیشتر به یک نبرد ایدئولوژیک با اعضای دیگر سازمان ملل متحد و اصولا «حقوق بین‌الملل» شبیه بود که یک تصویر بدون روتوش فاشیستی را از موقعیت امروز واشنگتن در عرصه سیاست جهانی و افکار عمومی ترسیم می‌کرد.

او شاید به‌عنوان یک سیاست‌مدار قاطع در حوزه داخلی قابل ارزیابی باشد اما در مسند یک سفیر در سازمان ملل متحد به قول «ماکیاولی» یک کرگدن بود که سر به دیوار می‌کوفت. بدون تردید نیکی هیلی به دلیل همین عدم لیاقت و کاردانی در مسند سفیر در بالاترین نهاد بین‌المللی از کار برکنار شد و هرگز به میل خویش یا برای اهدافی دیگر به انتخاب خود، دست به استعفا نزد. نوع برخورد دونالد ترامپ در همان نشست در کاخ سفید که در کنار نیکی هیلی در جواب خبرنگاران ضمن تجلیل از زحمات او می‌گفت خانم هیلی نیاز به استراحت دارد و امیدوارم دوباره به دولت برگردد، تا حدود زیادی نشان‌دهنده همین واقعیت است. به احتمال زیاد جانشین هیلی، یک سیاست‌مدار آشنا به قواعد حقوق بین‌الملل و حوزه دیپلماسی (البته همسو با سیاست‌های دولت ترامپ) خواهد بود، چراکه میراث هیلی امروز حتی ترامپ را نیز متقاعد کرده که «هر کسی را بهر کاری ساخته‌اند» و بعید است که یک اشتباه را دو بار مرتکب شود.

ضرب‌الاجل خروج شورشیان از منطقه حائل ادلب به پایان رسید

شکست آخرین مرحله توافق

شورشیان سوری که بنا بود در پی توافق ترکیه و روسیه برای تشکیل منطقه حائل در استان ادلب تا پایان ۱۵ اکتبر از این منطقه خارج شوند، بدون خروج از این منطقه ضرب‌الاجل را پشت سر گذاشتند. قرار بود در آخرین مرحله از توافق روسیه و ترکیه برای به تعویق انداختن یا جلوگیری از عملیات نظامی دولت سوریه در استان ادلب، آخرین پایگاه مخالفان سوری، شورشیان از این منطقه خارج شوند. فقط ساعاتی مانده به پایان ضرب‌الاجل، شورشیان سوری و گروه‌های تندرو اعلام کردند که به جنگ با نیروهای دولتی ادامه می‌دهند. هیئت تحریرالشام، متحد القاعده در سوریه، روز گذشته اعلام کرد: «ما از تلاش‌های همه کسانی که در داخل و خارج برای حفاظت از مناطق آزادشده کوشیدند، قدردانی می‌کنیم. اما درعین‌حال ما نسبت به فریبکاری روسیه اشغالگر هشدار می‌دهیم». پیش‌ازاین هم گروه‌های تندرو از جمله هیئت تحریرالشام وابسته به القاعده در نواحی شمال غربی سوریه با حضور نیروهای روس در منطقه حائل مخالفت کرده بودند.

دیده‌بان حقوق بشر سوریه مستقر در لندن روز گذشته اعلام کرد که شاهد خروج مخالفان از این منطقه نبوده است. رامی عبدالرحمن، مدیر این نهاد حقوق بشری، می‌گوید: «خارج‌نشدن نیروهای جهادی این بهانه را به دست دولت سوریه و روسیه می‌دهد تا یک عملیات نظامی را دست‌کم در مناطق پاکسازی‌شده از سلاح به راه اندازند». به گفته عبدالرحمن، هیئت تحریرالشام نه توافق بین روسیه و ترکیه را پذیرفت و نه رد کرد و با این کار تلاش کرد برای خود زمان بخرد. درهمین‌حال روز یکشنبه گزارش‌هایی از استان ادلب منتشر شد که طبق آنها نیروهای دولتی سوریه و شورشیان در منطقه حائل به روی هم آتش گشودند. منطقه حائل، منطقه‌ای است که روسیه و ترکیه پیش‌ازاین، به‌منظور جلوگیری از وقوع درگیری و جنگ در ادلب بر سر آن به توافق رسیده بودند. طبق این طرح شورشیان قرار بود تا ۱۰ اکتبر تمامی سلاح‌های سنگین خود را از این منطقه خارج کنند و خود این نیروها هم تا ۱۵ اکتبر این منطقه را ترک کنند. شورشیان موردحمایت ترکیه نیز گفته بودند می‌خواهند سلاح‌های سبک و مواضع خود را در منطقه غیرنظامی حفظ کنند. بخش وسیعی از استان ادلب در اختیار هیئت تحریرالشام و گروه‌های اسلام‌گرای تندروتری نظیر انصار الاسلام است. این گروه‌ها همچنین دوسوم منطقه حائل را هم تحت کنترل دارند. برخی از این گروه‌های تندرو سلاح‌های سنگین خود را از این منطقه خارج کرده‌اند. سازمان ملل هشدار داده که حمله نیروهای دولتی به این منطقه می‌تواند منجر به فاجعه‌ای انسانی شود و آوارگی ۸۰۰ هزار نفر از ساکنان این منطقه را به‌دنبال داشته باشد.

بازرسان ترکیه‌ای کنسولگری عربستان در استانبول را تفتیش کردند

تداوم تلاش‌ها برای یافتن سرنخ

هر آنچه بازارهای سهام عربستان از ابتدای سال جاری میلادی رشته بودند، با ماجرای ناپدیدشدن جمال خاشقجی، روزنامه‌نگار منتقد عربستانی، پنبه شد. در پی ناپدیدشدن خاشقجی در کنسولگری عربستان در استانبول و متهم‌شدن عربستان به قتل او، بازارهای سهام این پادشاهی روز یکشنبه هفت درصد کاهش داشت. سقوط بازارهای سهام عربستان پس از آن رخ داد که دونالد ترامپ، رئیس‌جمهوری ایالات متحده، اعلام کرد در صورت اثبات دست‌داشتن عربستان در ناپدیدشدن خاشقجی، «مجازات سختی» در انتظار عربستان خواهد بود. ریاض هم تهدید کرد که تحریم‌های احتمالی را تلافی خواهد کرد. رویترز به‌نقل از یکی از کارشناسان مالی گفته که فضای سیاسی و واکنش منفی بازار به شرایط حول‌وحوش موضوع خاشقجی عامل اصلی این کاهش بوده است. این کارشناس مالی گفته است که شرایط اقتصاد سعودی تغییر منفی نکرده تا بر شاخص بهای سهام تأثیری داشته باشد و در نتیجه، عامل کاهش بهای سهام، نگرانی‌های سیاسی بوده است. پیش از این هم برخی مدیران رسانه‌ای غربی از کنفرانس بین‌المللی سرمایه‌گذاری که قرار است اواخر این ماه در ریاض برگزار شود، کناره‌گیری کرده بودند. در میان واکنش‌های کشورهای غربی، کشورهای عربی متحد عربستان در فکر همبستگی با این پادشاهی هستند. روز گذشته خال بن احمد آل‌خلیفه، وزیر خارجه بحرین، خواستار بایکوت شرکت اوبر شد. این شرکت پیش‌تر در اعتراض به ماجرای خاشقجی از شرکت در نشست سرمایه‌گذاری عربستان کناره‌گیری کرده بود. وزیر خارجه بحرین خواستار بایکوت اوبر در بحرین و عربستان‌سعودی شد. در همین حال یک تاجر بنام اماراتی هم خواستار بایکوت شرکت چندملیتی ویرجین شد. ریچارد برسون رئیس این شرکت پیش‌تر از شرکت در کنفرانس اقتصادی عربستان صرف‌نظر کرده بود. تاجر اماراتی در واکنش به این کناره‌گیری در توییتر خود خواستار همبستگی با عربستان‌سعودی شد. هم‌زمان با تأثیر ماجرای ناپدیدشدن خاشقجی بر اقتصاد عربستان، پادشاهی عربستان در نهایت به کارشناسان ترکیه‌ای اجازه داد ساختمان کنسولگری این کشور در استانبول را تفتیش کنند. بعدازظهر روز گذشته بازپرسان ترکیه‌ای وارد این ساختمان شدند تا سرنخی از این ماجرا بیابند. آن‌طور که در بیانیه وزارت خارجه ترکیه آمده، عملیات تفتیش کنسولگری عربستان به‌طور مشترک با تیم سعودی انجام می‌شود. در همین حال سلمان بن عبدالعزیز، پادشاه عربستان روز یکشنبه تماسی تلفنی با رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهوری ترکیه برقرار کرد و به بررسی پرونده خاشقجی پرداخت. وزیران خارجه انگلیس، فرانسه و آلمان نیز در بیانیه‌ای مشترک از مقامات عربستان و ترکیه خواستند تحقیقات قابل اعتمادی را در این پرونده انجام دهند.

رویداد

امتناع «اون» از ارائه فهرست سایت‌های اتمی

● رسانه‌ها از قول منابع خبری گزارش دادند: رهبر کره‌شمالی از ارائه فهرستی مربوط به تأسیسات اتمی خود به وزیر خارجه آمریکا تا زمان امضای اعلامیه پایان جنگ دو کره امتناع کرده است. به گزارش ایسنا، به نقل از خبرگزاری اسپوتنیک، در جریان دیدار اخیر میان کیم جونگ اون، رهبر کره‌شمالی و مایک پمپئو، وزیر خارجه آمریکا، در پیونگ‌یانگ دو طرف توافق کردند تا کارگروه‌هایی را برای بررسی توافق چهاربندی امضاشده در سنگاپور بررسی کنند.

سفر رئیس‌جمهوری مصر به مسکو

● سخنگوی ریاست‌جمهوری مصر اعلام کرد که عبدالفتاح سیسی، رئیس‌جمهوری این کشور، در قالب سفری رسمی به مسکو رفت. سیسی به منظور دیدار با ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهوری روسیه، در قالب سفری رسمی عازم مسکو شده که این سفر سه روز طول می‌کشد.

افزایش محبوبیت ترامپ

● نظرسنجی ای‌بی‌سی‌نیوز- واشنگتن‌پست نشان می‌دهد ۴۱ درصد از شرکت‌کنندگان از عملکرد دونالد ترامپ، رئیس‌جمهوری آمریکا، رضایت دارند که در مقایسه با ۳۶ درصد در اواخر آگوست، افزایش نشان می‌دهد. این نظرسنجی نشان داد که ۵۴ درصد از شرکت‌کنندگان هم از عملکرد ترامپ ناراضی هستند.

نشست عون و حریری برای تشکیل دولت

● منابع آگاه در جریان ملی آزاد وابسته به جبران باسیل، وزیر خارجه لبنان، اعلام کردند نشست دولتی جدیدی امروز میان میشل عون، رئیس‌جمهوری لبنان و سعد حریری، نخست‌وزیر مکلف این کشور، برگزار خواهد شد. به گفته این منابع، درصورتی‌که عون و حریری در همان فضای مثبتی که عون ۱۰ روز پیش ابراز کرده بود، مشورت‌های خود را تکمیل کنند، لبنان به سمت تشکیل دولت جدید پیش خواهد رفت.

سفر دوباره متیس به ویتنام

● جیمز متیس، وزیر دفاع آمریکا، برای بار دوم به ویتنام سفر می‌کند. این سفر وزیر دفاع آمریکا به ویتنام در حالی انجام می‌گیرد که رئیس‌جمهوری آمریکا به دنبال مقابله با اقدامات نظامی‌گرایانه چین در منطقه با نزیک‌ترشدن به کشورهای کوچک‌تر همسایه چین است.

امضای توافق‌نامه همکاری میان سوریه و کریمه

● قرار است که یک هیئت از جمهوری خودمختار کریمه وارد دمشق شود و با مقامات سوریه به منظور امضای توافق‌نامه همکاری رایزنی کند. به گزارش ایسنا، این هیئت که قرار است به ریاست سرگئی اکسینوف، رهبر و ولادیمیر کنسانتینوف، رئیس شورای ریاستی کریمه، وارد دمشق شود، متشکل از حدود ۲۰ نماینده، وزیر، رؤسای شرکت‌ها و مشاوران است.

رزمایش مشترک چین مالزی و تایلند

● رزمایش مشترک سه کشور با هدف تقویت روابط نیروهای مسلح روزهای ۲۰ تا ۲۹ اکتبر در بندر «دیکسون» مالزی برگزار خواهد شد. این رزمایش در شرایطی برنامه‌ریزی و انجام می‌شود که کشورهای آسه‌آن، چین و آمریکا همچنان درگیر اختلافات دریای جنوبی هستند.

دیدار عمران خان از چین

● عمران خان، نخست‌وزیر پاکستان، در دومین سفر خارجی خود بعد از سفر به عربستان راهی چین خواهد شد. وزرای خارجه، راه و شهرسازی، خزانه‌داری، برنامه‌ریزی و توسعه و اطلاعات پاکستان، عمران خان را در این سفر همراهی می‌کنند.

ورود ناو هواپیمابر آمریکایی به بندر دوحه

● ناو هواپیمابر «یواس‌اس اسکس ال اچ دی ۲» بزرگ‌ترین ناو آمریکاست که تاکنون در سفری از پیش تعیین‌شده وارد بندر دوحه شده است. سفر این ناو به دوحه در راستای همکاری نظامی مشترک میان قطر و آمریکا برای مبارزه با تروریسم و تندروی است.

بازگشایی مرز سوریه و اردن

● خبرگزاری فرانسه از بازگشایی گذرگاه نصیب - جابر بین سوریه و اردن بعد از سه سال بسته‌بودن خبر داد. به گزارش ایسنا به نقل از خبرگزاری فرانسه، گذرگاه مرزی نصیب - جابر، اصلی‌ترین گذرگاه در مرزهای مشترک اردن با سوریه، همان‌طور که روز گذشته اعلام شده بود، صبح روز گذشته بازگشایی شد.